

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ Γ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

ὍΤΙ μὲν ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος, ἰδὼν τὴν ἐν τῷ παραδείσῳ μακαρίαν καὶ πανένδοξον τοῦ ἀνθρώπου κατάστασιν, ἐφθόνησεν αὐτόν, καὶ ἐπιβουλεύσας ἔβλαψε βλάβην, ἄχρι τῆς σήμερον ὀρωμένην, οὐδεὶς τῶν πιστῶν, τῶν ἀναγιγνωσκόντων ἢ ἀκούοντων τὰς θείας γραφάς, διστάζει παντελῶς· ὅτι δὲ οὐδὲ μετὰ ταῦτα ἔπαυσε παντὶ τρόπῳ ἐπιβουλεύων, καὶ πάσῃ δυνάμει ἀγωνιζόμενος, ἵνα ἀπατήσῃ, καὶ βλάβῃ αὐτόν, φανερόν ἐστιν ἐκ τοῦ σήμερον ἀναγνωσθέντος ἱεροῦ εὐαγγελίου. Τὸ αὐτὸ δὲ ἱερὸν εὐαγγέλιον δείκνυσι καὶ τρία κραταιότατα ὄπλα, ἧγγουν τὴν πίστιν καὶ τὴν νηστείαν καὶ τὴν προσευχὴν, δι' ὧν διώκεται μακράν, καὶ κατὰ κράτος ἐξαφανίζεται ἢ τούτου δύναμις. Ἐπειδὴ δὲ ἄχρι τῆς σήμερον, κὰν ἐξενευρίσθῃ τῇ χάριτι τῆς ἐνανθρωπίσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐ παύει ὁμως ρίπτων καθ' ἡμῶν τὰ πεπτρωμένα αὐτοῦ βέλη, πολλῆς ψυχικῆς ὠφελείας πρόξενος γίνεται ἢ ἀκρόασις τῆς ἐρμηνείας τῶν ἀναγνωσθέντων εὐαγγελικῶν λόγων.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνθρώπος τις

προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου ^{Ματ. 17,}
 τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται, καὶ κα- ^{15.}
 κῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει
 εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕ-
 δωρ.

Οὐδὲ τὸ γένος, οὐδὲ τὴν πατρίδα, οὐδὲ τὴν θρησκείαν, οὐδὲ τὴν κατάστασιν ἐφάνερωσαν οἱ θεηγόροι εὐαγγελισταὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, καὶ κλίνας τὰ γόνατα ἐνώπιον αὐτοῦ παρεκάλει αὐτόν, ἵνα ἰατρεύσῃ τὸν υἱόν αὐτοῦ, ὅστις ἦν μονογενής, ὡς λέγει ὁ ἱερός Λουκᾶς· ^{Λουκ. 9,}
 εἰσώπησαν δὲ ταῦτα ὡς περιττὰ καὶ μηδὲν ^{38.}
 συντείνοντα πρὸς τὴν μεγαλουργίαν τοῦ θαύματος καὶ τὴν ψυχικὴν ἡμῶν ὠφέλειαν. Προσελθὼν οὖν ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, γονυπετῶν παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Κύριε, ἐλέησον τὸν υἱόν μου, ὅτι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει. Τὰ δὲ πάθη τοῦ σεληνιασμοῦ, τὰ ὑπὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου σιωπηθέντα, περιγράφει λεπτομερῶς ὁ θεὸς Μάρκος, λέγων, « Καὶ ^{Μαρκ. 9,}
 » ὅπου ἂν αὐτόν καταλάβῃ, ῥήσει αὐτόν, ^{18.}
 » καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ,

» καὶ ξηραίνεται » ὁ δὲ θεηγόρος Λουκᾶς τούτοις προστίθησι καὶ τὴν κραυγὴν, καὶ τὸν ἀφρόν, καὶ τὸν σπαραγμόν· « Καὶ ἰδοὺ » πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης » κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτόν μετὰ ἀφροῦ ». Βλέποντες δὲ οἱ τότε ἄνθρωποι, ὅτι τὸ πάθος τοῦτο συνέβαινε, ὅταν ἡ σελήνη ἦν πανσέληνος, ἐπίστευον, ὅτι ἡ σελήνη ἐστὶ τοῦ πάθους τὸ αἷτιον· διὸ σεληνιαζομένους ὠνόμαζον τοὺς τοιοῦτοτρόπως πάσχοντας· ἡ σελήνη ὁμως, λέγει ὁ θεὸς Χρυσόστομος, οὐκ ἐστὶν αἰτία τοῦ σεληνιασμοῦ, « ἀλλ' οἱ δαίμονες, ἐπιτηροῦν- » τες τοὺς καιροὺς τῆς σελήνης, ἐν πανσε- » λήνῳ ἐπετίθεντο τοῖς ἀνθρώποις, ὅπως » δείξωσι τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ αἷτια τῆς αὐτῶν » πονηρίας, καὶ οὕτω διαβάλωσιν οἱ ἄνθρω- » ποι τὸν δημιουργόν ». Σημείωσαι δέ, ὅτι πολλὴν ἔχει ὁμοιότητα ὁ σεληνιασμός μετὰ τῆς ἀσθενείας, ἣτις ἐπιληψία ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν ἰατρῶν· διότι, ὅσα γράφουσιν οἱ δύο εὐαγγελιστὰι περὶ τούτου τοῦ σεληνιαζομένου, βλέπομεν αὐτὰ ἕως τῆς σήμερον εἰς τοὺς ἐπιληπτικούς. Καὶ οἱ μὲν ἰατροὶ δι' ἄσχυρίζονται, ὅτι ἡ ἐπιληψία ἐστὶν ἀσθένεια φυσικὴ, καθὼς ὁ πυρετός, καὶ τὰ σπασμώδη, καὶ στειρικά, καὶ ἄλλα πάθη μάλιστα τινὲς ἐξ αὐτῶν διὰ τῆς ἰατρικῆς τέχνης ἰάτρυσαν, ὡς λέγουσι, τινὰς ἐπιληπτικούς· ἐξ ὧν δὲ ἱστοροῦσιν οἱ εὐαγγελιστὰι φανερόν ἐστίν, ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐβασάνιζε τὸν σεληνιαζόμενον. Ποῖον δὲ ἄρα γε τὸ ἀληθές; πρῶτον μὲν βλέπομεν, ὅτι οἱ ἐπιληπτικοὶ πάσχουσιν οὐ μόνον, ὅτε ἡ σελήνη ἐστὶ πανσέληνος, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε· καὶ τινες μὲν σπανίως, τινὲς δὲ

πολλάκις πίπτουσιν· ἄλλοι μόνον καθ' ἑκάστον μῆνα, ἄλλοι καθ' ἑκάστην ἐβδομάδα, ἄλλοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τινὲς δὲ καὶ πολλάκις τῆς ἡμέρας· ὅθεν φαίνεται, ὅτι ἄλλο πάθος ἐστὶν ὁ σεληνιασμός καὶ ἄλλο ἢ ἐπιληψία, καὶ ἔχουσιν ὁμοιότητα. Δεύτερον δέ, ὅτι, καὶ ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ σεληνιασμός ἐστὶν ἐπιληψία, καὶ ἐπομένως φυσικὴ ἀσθένεια, οὐκ ἐκ τούτου ἀκολουθεῖ τὸ ὅτι ὁ δαίμων οὐκ ἐβασάνιζε διὰ τῆς τοιαύτης ἀσθενείας τὸν ἱστορούμενον ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου· διότι ὁ διάβολος κατὰ θεῖαν συγχώρησιν γίνεται πρόξενος διαφόρων φυσικῶν ἀρρώστημάτων, ἵνα βασανίζῃ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ κώφωσις καὶ ἡ τυφλότης εἰσὶν ἀσθενήματα φυσικά, καὶ ὁμως βλέπομεν, ὅτι ὁ δαίμων αὐτὰ προσέξηνε εἰς τὸν κωφόν καὶ τὸν τυφλόν, οὓς ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός· « Καὶ ἰδοὺ, λέγει τὸ » ἱερόν εὐαγγέλιον, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄν- » θρωπον κωφόν, ἦγον ἄλαλον, δαιμονι- » ζόμενον· καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, » ἐλάλησεν ὁ κωφός »· καὶ ἀλλαχοῦ· « Τότε » προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλός » καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε » τὸν τυφλόν καὶ κωφόν καὶ λαλεῖν καὶ » βλέπειν ». Καὶ ἡ ἀσθένεια δὲ τοῦ Ἰωβ, καὶ φυσικὴ ἐφαίνετο, πειρασμός ὁμως ἦν καὶ βάσανος τοῦ διαβόλου. Φρόνιμοι λοιπὸν καὶ ἐπαινετοὶ εἰσὶν ἐκεῖνοι οἱ χριστιανοί, οἵτινες, ὅταν ἀσθενήσωσι, προσκαλοῦσιν εὐθὺς οὐ μόνον τὸν ἰατρόν, ἵνα μετέλθῃ τῆς ἰατρικῆς τὰ βότανα, ἀλλὰ καὶ τὸν ἱερέα, ἵνα προσφέρῃ τὰς ὑπὲρ τῆς υἰγείας αὐτῶν εὐχὰς καὶ δεήσεις. Ἀκούσωμεν δὲ νῦν καὶ τὰ λοιπά, ὅσα εἶπεν ὁ πατήρ τοῦ παιδίου.

Λουκ. 9, 39.

Χρυσ. εἰς τὴν Σειρ.

Ματ. 9, 32, 33.

αὐτ. 12, 22.

Ὅρα τὸ παρὶ ἐπιληψ. τοῦ Τιμοθεοῦ σύγγρ.

Ματ. 17,
16.

Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι.

Ἄρα γε ἐξ ἀπιστίας ταῦτα εἶπεν ὁ πατὴρ τοῦ σεληνιαζομένου, ἐξευτελίσαι βουλόμενος τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ, ἢ ἐξ ἀπλότητος καρδίας, καὶ δείξει θέλων, ὅτι, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οὐκ ἠδυνήθησαν, διὰ τοῦτο προσῆλθε πρὸς αὐτόν, ὡς πάντα δυνάμενον; Αὐτὸς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν μετὰ πολλὰ ὀλίγης πίστεως, καὶ πειράζων μᾶλλον ἢ πιστεύων· διότι ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ, « Εἴτι » δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν »· ἐὰν δὲ εἶχε πίστιν στερεὰν καὶ θερμὴν, οὐκ ἔλεγε ταῦτα, ἀλλ' ἐπίστευεν, ὅτι πάντα δύναται ὁ Ἰησοῦς ὡς θεὸς παντοδύναμος· ἐκ δὲ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν φαίνεται, ὅτι ταῦτα εἶπε περιφρονῶν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ μὴ πισεύων, ὅτι αὐτοὶ ἠδύναντο θεραπεῦσαι αὐτόν. Ἴδου δὲ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἢ ἀπόκρισις.

Ματ. 17,
17.

Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ὧ γενεὰ ἄπιστος καὶ διστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν, ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε.

αὐτ. 11,
29.

Ἄγανακτεῖ ὁ « πρᾶος καὶ ταπεινὸς τῆ » καρδία » καὶ ἐλέγχει ὁ ἀνεξίκακος. Βλέπε δὲ σύνεσιν θεοπρεπῆ καὶ συγκατάβασιν θεϊαν. Ἐπειδὴ ὁ γενικὸς ἐλεγχὸς ἐστὶν ἀπαισιότερος καὶ ὑποφερτότερος τοῦ εἰδικοῦ καὶ προσωπικοῦ, ἀνάγει αὐτόν εἰς τὸ γένος· διὸ οὐκ εἶπεν, Ὡ ἀπιστε καὶ διστραμμένη, ἀλλ' « ὧ γενεὰ ἄπιστος καὶ διστραμμένη », ἀναφέρων τὸν ἐλεγχον εἰς τὸ ἐκεῖ πλῆθος, ἢ εἰς ὅλον τὸ τῶν Ἰουδαίων γένος· διὸ καὶ προσέθηκε τὸ « ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; » ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; » σημαίνων, ὅτι ἤγγικεν ὁ καιρὸς τοῦ πάθους καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, καὶ ὅτι προτιμᾷ τὸ πάθος καὶ τὸν θάνατον τῆς τούτων ἀπιστίας καὶ φαυλότητος. Καὶ ταῦτα μὲν ἦσαν τὰ τῆς δικαιοκρισίας αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ « κατακαυ- » χᾶται ἔλεος κρίσεως, εὐσπλαγχνισθεὶς τὸν σεληνιαζόμενον, « Φέρετέ μοι, λέγει, » αὐτόν ὧδε ».

Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

ἰατ. 2,
13.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Μάρκος ἐσημείωσεν ἐν ταῦθα τινὰς περιστάσεις, ὑπο τοῦ ἱεροῦ Ματθαίου σιωπηθείσας. Ἠρώτησεν ὁ Ἰησοῦς, λέγει ὁ Μάρκος, τὸν πατέρα τοῦ σεληνιαζομένου, πόσος καιρὸς ἐστίν, ἐξότου ὁ υἱὸς αὐτοῦ πάσχει· ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι παιδιόθεν· τοῦτο δὲ τὸ ἐρώτημα ἐπέδωκε τὴν ἀπόκρισιν, διότι ἡ ἀπόκρισις ἐφανέρωσε τὸ πάθος πολυχρόνιον· τὰ δὲ πολυχρόνια πάθη δυσθεράπευτά εἰσι κατὰ ἀναλογίαν τῆς τοῦ χρόνου μακρότητος· πρὸς τούτοις δὲ λέγει ὁ αὐτὸς Μάρκος, ὅτι ὁ μὲν πατὴρ τοῦ ἀσθενοῦς εἶπεν, « Ἄλλ' εἴτι δύνασαι, » βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς »· ταῦτα δὲ ἐμφαίνουσιν ἀμφιβολίαν καὶ ὀλιγοπιστίαν· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ· « Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ » τῷ πισεύοντι »· ταῦτα δὲ καταγγέλλουσι τὴν παντοδυναμίαν τῆς θερμῆς πίστεως· « Πάντα, λέγει, δυνατὰ τῷ πισεύοντι »·

Ματ. 17,
18.Μάρκ. 9,
21.

αὐτ. 22.

αὐτ. 23.

ὡσάν εἰ ἔλεγεν, ὅτι ἐὰν ἐπίστευες, σὺ αὐτὸς τὸν υἱόν σου ἐθεράπευες. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου, ἔκραξε μετὰ δακρύων λέγων, « Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ ». Ὡς φαίνεται, τὰ λόγια τοῦ Κυρίου ἔφερον αὐτὸν εἰς μετάνοιαν τῆς προτέρας αὐτοῦ ὀλιγοπιστίας, διότι τὰ δάκρυα αὐτοῦ ἀπόδειξις εἰσὶ τῆς μετανοίας. Εἶτα διηγεῖται ὁ αὐτὸς εὐαγγελιστής, ὅτι, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, τότε ἐκεῖνο ἔκραξε καὶ πολλὰ ἐσπάρραξε τὸν ἀσθενῆ, ἔπειτα ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, « Καὶ ἐγένετο ὁ ἀσθενὴς ὡσεὶ νεκρὸς », ὡς πολλοὶ ἔλεγον, ὅτι ἀπέθανεν· ὁ δὲ θεηγόρος Λουκᾶς προστίθῃσιν, ὅτι τὸ πνεῦμα ἐσπάρραξε τὸν ἀσθενῆ καὶ πρὸ τῆς ἐπιτιμῆσεως, « Ἐπι δέ, λέγει, προσερχομένου αὐτοῦ, » ἔρῳηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον, καὶ συνετάραξε »· τοῦτο δὲ ἐσυγχώρησεν ὁ Ἰησοῦς οὐ διὰ φιλοδοξίαν· διότι αὐτὸς, ὅταν εἶδεν, ὅτι συνηθοῖζετο πλήθος ἀνθρώπων, « ἐπετίμησε τὸ δαιμόνιον »· ἀλλὰ δι' αὐτὸν τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἵνα, ὅταν εἶδῃ τὸ δαιμόνιον ταραττόμενον ἐκ μόνῃς τῆς ὄψεως καὶ τῆς ἐπιτιμῆσεως τοῦ Ἰησοῦ, κἂν διὰ τούτου πιστεύσῃ τὸ μέλλον γενέσθαι θαῦμα. Τί δὲ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπιτιμῶν τὸ δαιμόνιον, ἀνήγγειλεν ἡμῖν ὁ Μάρκος, εἰπὼν, « Ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, » ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ » μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν »· ὁ δὲ Λουκᾶς ἱστορεῖ, ὅτι μετὰ τὴν ἰατρειάν « Ἀπέδωκεν αὐτόν τῷ πατρὶ αὐτοῦ ». Πρεπόντως δὲ τοῦτο γέγονε· διότι, ἐν ὧσιν ὁ ἀσθενὴς ἐβασανίζετο, οὐκ ἦν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ

πατρὸς αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ βασανίζοντος αὐτὸν διαβόλου· ἰατρευθεὶς δὲ ἀπεδόθη εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον· διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβάλλειν αὐτό;

Δικαίως ἐξηπόρησαν οἱ μαθηταί, μὴ δυνήθentes διῶξαι τὸ δαιμόνιον ἐκεῖνο, καὶ ἠρώτησαν τὸ διὰ τί· διότι προλαβὼν « ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτά, » καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν »· διὸ καὶ ἐδίσαζον περὶ τῆς δοθείσης αὐτοῖς χάριτος τῶν θαυμάτων μήτι ἀφῆρέθη ἀπ' αὐτῶν. Οὐχ ὅτι λοιπὸν ἠσχύνοντο, διὰ τοῦτο οὐκ ἠρώτησαν αὐτὸν παρρησίᾳ, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐρώτημα ἦν περὶ μεγάλου καὶ ἀπορρήτου πράγματος, διὰ τοῦτο ἠρώτησαν αὐτὸν κατὰ μόνους. Ἐντεῦθεν μανθάνομεν πρῶτον μὲν, ὅτι, καθὼς οἱ λαβόντες τῆς προφητείας τὸ χάρισμα οὐ πάντοτε, οὐδὲ περὶ πάντων προφητεύουσιν, οὕτω καὶ οἱ λαβόντες τῶν θαυμάτων τὴν χάριν οὐ πάντοτε, οὐδὲ ἐν πᾶσι θαυματουργοῦσι· δεύτερον δέ, ὅτι ἐμποδίζεται τοῦ θαύματος ἡ ἐνέργεια ἢ διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν καὶ τὸν δισταγμὸν τοῦ θαυματουργοῦ ἢ διὰ τὴν ἀναξιότητα τοῦ ζητοῦντος τὸ θαῦμα. Ταῦτα ἐπιβεβαιῶ ἢ ἐξῆς τοῦ Κυρίου ἀπόκρισις.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ με-

Χρυσ. εἰς τὴν Σειρ.

Ματ. 9, 24.

Μάρκ. 9, 26.

Λουκ. 9, 42.

Μάρκ. 9, 28, Χρυσ. εἰς τὴν Σειρ.

Μάρκ. 9, 25.

Λουκ. 9, 42.

αὐτ. 10, 1.

Χρυσ. εἰς τὴν Σειρ.

Ματ. 17, 20.

τάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν.

Οὐκ ἦσαν ἄπιστοι οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, ἀλλ' ἐδίστασαν τότε, καὶ ἔπεσαν εἰς ἀμβολίαν περὶ τοῦ ἐὰν δύνωνται ἐκδιῶξαι τοιοῦτον ἰσχυρὸν δαιμόνιον· ταύτην δὲ τὴν ὀλιγοπιστίαν καὶ ψυχρὰν αὐτῶν πίστιν ἐκάλεσεν ὁ Χριστὸς ἀπιστίαν. Διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν δὲ καὶ ὁ πατὴρ τοῦ ἀσθενοῦς ἐγένετο ἀνάξιος τῆς εὐεργεσίας. Φανερόν δέ, [ὅτι τὴν ψυχρὰν αὐτῶν πίστιν ὠνόμασεν ἀπιστίαν, ἐπειδὴ εὐθὺς προσέθηκε τὰ ἀποτελέσματα τῆς θερμῆς πίστεως. Ἐὰν ἔχητε, εἶπε, πίστιν θερμὴν, ὅσον θερμὸς ἐστὶν ὁ κόκκος τοῦ σινάπεως, τὰ ὄρη ἐκ τόπου εἰς τόπον μεταστήσετε, καὶ οὐδὲν ὑμῖν ἔσται ἀδύνατον. Καὶ τοιοῦτον μὲν θαῦμα οὐκ ἐγράφη ἐν ταῖς περὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἱστορίαις· ὁ δὲ θεῖος Χρυσόστομος ἐσημείωσε ταῦτα. Λέγονται δὲ μετ' ἐκείνου, ἤγουν τοὺς ἀποστόλους, ἅγιοί τινες ἐκείνων κατώτεροι κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ ἀξίαν, ὅτι καὶ ὄρη, ὅταν ἡ χρεῖα ἐκάλεσε, μετέθηκαν. Οὐκ εἶπε δὲ ὁ Κύριος, βέβαια μεταστήσουσι τὰ ὄρη, ἀλλ' ὅτι, ἐὰν ἀνάγκη προτεθῇ, δυνήσονται καὶ τοῦτο ποιῆσαι· ἐὰν δὲ ὄρη οὐ μετέστησαν, τοῦτο οὐκ ἐποίησαν, οὐχὶ ἐπειδὴ οὐκ ἠδυνήθησαν, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεμία ἦν χρεῖα. Πιθανὸν δὲ ἐστίν, ὅτι ἐγένετο καὶ τοῦτο τὸ θαῦμα, πλὴν οὐκ ἐγράφη· διότι οὐκ ἐγράφησαν πάντα τὰ γεγονότα θαύματα. Διδάξας δὲ ὁ Κύριος πόσῃ δυνάμει ἔχει ἡ θερμὴ πίστις, προσέθηκε καὶ τὸ ποῖα εἰσὶ τὰ κατὰ τῶν δαιμόνων ὄπλα, εἰπών·

Χρυσ. εἰς τὴν Σειρ.

Χρυσ. εἰς τὴν Σειρ.

Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ματ. 17, 21.

« Τοῦτο τὸ γένος »· ποῖον γένος; τὸ γένος τῶν δαιμόνων. Σημείωσαι δέ, ὅτι οὐκ εἶπε, τοῦτο τὸ γένος ἐκπορεύεται ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ, ἀλλ' εἶπεν, « Οὐκ ἐκπορεύεται εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ », ἵνα φανερώσῃ, ὅτι ἐκ πασῶν τῶν ἄλλων ἀρετῶν μόνῃ ἢ προσευχῇ καὶ ἢ νηστείᾳ εἰσὶ τὰ ὄπλα τοῦ πιστοῦ κατὰ τῶν δαιμόνων· πρὸς θεραπείαν δὲ τῶν δαιμονιζομένων ἀνάγκη ἐστίν, ἵνα νηστεύῃ καὶ προσεύχηται οὐ μόνον ὁ ἰατρός, ἀλλὰ καὶ ὁ πάσχων. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς οὖν διὰ μὲν τοῦ ἐλέγχου ἐθεράπευσε τὴν ἀπιστίαν τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου, διὰ δὲ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς θερμῆς πίστεως τὴν ὀλιγοπιστίαν τῶν μαθητῶν, διὰ δὲ τῆς ἐπιτιμίας τῆς δαιμονικῆς ἀσθένειας τοῦ σεληνιαζομένου, διδάξας καὶ τὸν τρόπον, δι' οὗ οἱ πιστοὶ δύνανται διώκειν τὰ δαιμόνια· ἔπειτα προσέφητευσεν καὶ τὰ περὶ τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀνασάσεως αὐτοῦ.

Χρυσ. εἰς τὴν Σειρ.

Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Ματ. 17, 22. Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 23. μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται.

Τελέσας ὁ Ἰησοῦς τὰ προειρημένα θαυμαστά ἔργα, ἐξελθὼν τοῦ τόπου ἐκείνου, ὡς λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς Μάρκος, παρεπορεύετο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ διὰ τῆς Γαλιλαίας. Ἐκεῖ δὲ εἰς τὴν Γαλιλαίαν δια-

Ματ. 9, 30.

τρίβων, προλέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα, τὸ πάθος καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἵνα μὴ τότε τὸ ἀπροσδόκητον τοῦ πράγματος ταραξῆ αὐτούς. Ἐπει-

δὴ δὲ ἡ τοιαύτη πρόρρησις πρεπόντως αὐτοὺς κατελύπησε, προκαταγγέλλει καὶ τὴν τριήμερον ἀνάστασιν αὐτοῦ, ἵνα τὴν θλίψιν τῆς καρδίας αὐτῶν παραμυθήσῃ.